

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Controlul băncilor. — În jurul reglementării comerțului de bancă. — Situația financiară economică în luna Ianuarie. — Regimul devizelor. — Banca Națională a României. — Adunări generale. — *Cronică:* Necrolog. Camera de comerț din Capitală și reducerea dobânzilor. Banca Asociaată din Arad. Banca Marmorosch Blank & Co. București. Banca Românească s. a. București. Banca Diticolă a României s. a. București. Banca Economică și hipotecară fuzionată, Cluj. Numere indiciei (Index Numbers). Cercul de studii al Corpului Contabililor, Cluj. — Invitare la abonament și rugare. — *Aviz funcționarilor de bancă.*

Controlul băncilor.

De control se ferește, are oțoare și fuge, numai, celee nu are conștiința curată — se zice.

Gestionarul, administratorul cinstit a averei altuia însă se supune, cu plăcere, ori cărui control, căci prin acesta dă prilej la terțe persoane de a constata corectitatea gestiunii, administrației cutărei întreprinderi, instituțiunii sau bănci.

Instituțiunile bancare din țară, neavând nimic de ascuns n'au nici o obiecțiune contra unui control, ce s'ar referi la părțile tehnice a operațiunilor și în special în ceea ce privește leștinirea creditului, scăderea dobânzilor.

La sfârșitul lunii Decembrie băncile din provinciile alipite*) au primit un chestionar dela Banca Națională, care departe de a atinge numai partea tehnică a operațiunilor, dar pretinde și descoperirea secretelor celor mai intime a băncilor și și a clienților. Astfel ai putea presupune că acel chestionar nu servește atât scopul controlării băncilor, ei mai mult este făcut pentru comistunile fiscale de impunere.

Acest chestionar cuprinde 9 pagini, bătute la mașină.

Incepe cu istoricul instituției, dela înființare, etapele dezvoltării și transformările suferite, evo-

*) C reulărul l-a primit toate băncile, nu numai cele minoritare, cum s'a afirmat în ziare.

luția capitalului social, a rezervelor și a amortismentelor. Se cere detalii asupra organizării instituției, consilierilor, directorilor, funcționarilor, „cu amănunte și informațiuni asupra persoanelor”. Se cere arătarea contribuțiunilor la operele de binefacere, culturale, naționale etc.

Acum vine partea interesantă: „Descompunerea analitică a operațiunilor”. Se cere indicarea *nominativă* a grupelor de acționari, cu arătarea cetățeniei și naționalității.

Se cere date precise la fondurile de rezervă statutare și la cele latente și anume: beneficii trecute la diferite conturi, cu arătarea conturilor unde sunt trecute; plus-valoarea imobilelor etc. Se cere arătarea „amănunțită” a creanțelor dubioase și în suferință. Se va arăta creanțele improcesuate cu un tablou *nominativ* al debitorilor.

La depuneri spre fructificare se cere indicarea intereselor, întocmind o „listă *nominativă pe scadență*”, deci să se divulge numele fiecărui deponent!

La conturi-curente creditoare se „vor încheia situațiuni *nominative*, arătând garanțiile oferite și dacă este vreun drept de control sau supraveghere”. Acelaș lucru și pentru creditorii de garanții.

La plasamente deasemenea „se va încheia situațiune *nominală*” pentru fiecare fel de efect, scontate, scadențe neprotestate, protestate, acționate, în suferință, reescontate. La gaj pe efecte, cesiuni, valute, ipotecii, se cere specificare după profesii și după naționalitatea etnică a debitorilor.

La conturi-curente debitoare aceeaș listă *nominativă* cu arătarea profesiei, naționalității etnice a debitorilor, în țară, în străinătate, scadența etc.

La participațiuni industriale și comerciale se pretinde tot listă *nominativă* cu specificarea fiecărei industrii „arătând cota participațiunii și celelalte condițiuni”.

La devize și valute străine se va arăta situațiunea soldurilor active și pasive, precum și lista *nominativă* a corespondenților.

Se va arăta angajamentele membrilor consiliului de administrație, censorilor, directorilor și funcționarilor.

Se va indica dobânzile percepute și plătite de bancă.

Se va specifica amănunțit salariile și accesoriile personalului, chirii, diverse contribuțiuni, cheltuielile de reprezentare și de voiaj a directorilor, consilierilor și censorilor, — participarea la beneficiu și gratificațiunea funcționarilor și directorilor.

Am redat pe cât s'a putut de scurt acest chestionar, care se termină cu rugarea, să se înainteze un raport despre cele chestionate cât mai curând „*petitru a putea proceda la verificarea actelor și registrelor băncii Dvs. la fața locului*“.

Cetind acest lung chestionar am crezut că avem de a face cu un rechizitoriu din partea Băncii Naționale față de băncile particulare, și ne întrebăm, care este adevăratul lui scop? Ce are a face cu controlul băncilor, specificarea că de unde își procură creditele, cine sunt debitorii și creditorii și că ce naționalitate au? Și pentru ce această distincțiune băncilor din teritoriile alipite? Pentru ce nu se ia aceleași măsuri și față de băncile din v. Regat și cele din capitală? Sau nu se poate? Fără a detrage nimic din valoarea și soliditatea marilor bănci din Capitală, să nu se uite că instituțiile bancare din Ardeal sunt mai vechi ca cele din U. Regat și că cea mai veche bancă adevărat românească este tot în Ardeal.

Abstracție făcând dela aceste considerațiuni, nu se gândește autorii acestui chestionar inchiizitorial, că întocmirea lui necesită o sumedenie de funcționari, anume angajați în acest scop, că băncile trebuie să se prefacă în birouri de statistică? Și nici atâta considerare nu merită băncile ca să fie lăsate să-și facă încheierile dela finea nulului în mod liniștit? Suntem informați că o bancă fruntașă românească din Ardeal a fost vexată timp de 3 săptămâni de un inspector cu cu acest faimos chestionar, stând întreg personalul băncii la dispoziția lui.

Aceste sunt modalitățile prin cari vrea Banca Națională să reducă dobânzile? Ne îndoiim în orice caz de rezultat. Eștinirea creditului, reducerea dobânzilor nu se va realiza cu astfel de mijloace. Sperăm că scopul acestui chestionar este acesta și nu altul!

Se dorește controlul băncilor, foarte bine. Il dorim și noi, și repetăm, n'avem nimic de ascuns, dar fără măsuri inchiizitoriale, ca și ante-

proiectul pentru reglementarea comerțului de bancă și acest circular. Acest circular nu ține cont de dispozițiile Codului de comerț în ceea ce privește secretul profesional, secretul registrelor etc. Directorii Sucursalelor Băncii Naționale din contactul lor zilnic cu cercurile comerciale, industriale locale, din materialul prezentat pentru secont și din tehnica operațiunilor, pot să-și formeze un tablou fidel despre soliditatea și bonitatea băncilor din circumscripțiile lor.

De sigur se schimbă situația, când o bancă în suferință cere ajutorul Băncii Naționale pentru sanarea sa, — atunci mai înțelegem și noi acest chestionar, dar nu pentru toate băncile fără distincțiune.

In jurul reglementării comerțului de bancă.

Legiferarea reglementării comerțului de bancă chiar atunci când ar fi admisibilă, nu poate fi confecționată „à la minute“ chestiunea fiind prea complexă, legiferarea va trebui să fie o operă de lungă durată.

Comerțul de bancă e comerțul burghezimei și trăește prin ea. Foarte vechiu și desvoltat în Anglia și Germania unde se practică sub formele cele mai diverse și ingenioase. La fel în Franța și Belgia, unde mai mult, este alimentat și susținut de o populație destul de educată în acest senz. Celelalte țări nu contează, comerțul de bancă al acestora fiind susținut în bună parte de finanțele celorlalte patru state. Exceptând Anglia celelalte trei state au trecut după războiu prin mari greutăți de ordin financiar. Susținătorii de speculă monetară au dat cele mai îndârjite atacuri contra francului francez, chiar și contra celui belgian. Numai când aventurierii — speculanți s'au stabilit ca pașnici bancheri pe piața Parisului, Bruxellesului și a Anversului și după ce au speculat netulburați de nimeni un timp, s'au ridicat în ambele țări glasuri de patrioți cari au cerut să se ia măsuri contra acestor oaspeți nepoștiți. — Apoi au mai apărut din timp în timp câte un exeroc în domeniul finanțelor, care prezentă într'un chip deosebit de ingenios o afacere oextraordinar de rentabilă în care orice participant cât de modest avea posibilitatea de a ajunge la averi considerabile. Multe zeci de milioane au eșit astfel din economiile naivilor fără să se mai înapoieze.

În afară de câteva excepții: Germania, Suedia, Polonia și Cehoslovacia, pe celelalte țări europene numai speculanții asupra monedei și exerocii de afaceri extraordinare le-au determinat să caute a reglementa comerțul de bancă. Dacă în străl-

năitate, unde comerțul de bancă e atât de vechiu, s'a ezitat în fața unei legiferări, închipuiți-Vă ce ar putea aduce această reformă făcută în pripă în țara noastră, unde capitalul mobilier e numai „în fașe“ cum se exprimă unii. N'aveți decât să cercetați bilanțurile din 1914 a băncilor din București — fiind cele mai mari — sau să raportați capitalul lor la moneda aur și Dă veți da seama fără greutate de „importanța capitalului“ la băncile din România veche și din cea nouă. În străinătate sunt proiecte pentru reglementarea comerțului de bancă în Anglia și Franța; actualmente chiar, în aceasta din urmă țară experții în materie, solicitați să-și expună părerile, se arată destul de pesimiști.

Se admitem, că legiferarea s'ar produce. Statul ar exercita un control, ar supraveghea operațiile și mersul băncilor din țară — nu ne mai gândim la noile echipe de controlori și inspectori și așa sufocant de mulți în toată administrația țării. De aici ar rezulta, că statul ar fi absolut obligat să ajute orice bancă ajunsă în pragul falimentului, căci e pueril să afirmăm că odată cu legea respectivă va dispărea și falimentul pentru bănci. Statul va lua în spate, cu o grijă părintească, toate băncile cari nu vor mai putea merge. Apoi, răul cel mai mare va fi procesul psihologic pe care-l va încerca marele public, care va confundă noțiunea de „supravegheat“ cu „garantat“ din partea statului. Marele public va trata în consecință la fel toate băncile „că și așa garantează Statul“. Nu va mai face nici o deosebire între bun și rău. Nu se va mai osteni să cântărească un risc, un câștig, o siguranță etc. va merge ca orbul.

Reglementarea comerțului de bancă trebuie să vie mai mult pe cale naturală, după împrejurările economice din țară și afară, și mai puțin pe cale artificială, prin legiferare căreia nu-i contestăm într'o măsură oarecare lipsa, dar trebuie întocmită, mai ales la noi, cu multă grijă, competență și după necesitățile țării noastre.

În primul rând trebuie să ne gândim la educația marelui public în materie de bancă și aceasta se începe prin dezvoltarea spiritului de economie. Până mai ieri, micul nostru comerciant își trimitea banii cu poșta sau se ducea până departe să-și facă singur plățile, după cum țaranul dădea pe la bancă numai când avea lipsă de bani.

Băncile cari s'au prăbușit, au făcut-o din lipsa unei bune conduceri. A face negoț, e a ști să organizezi și să administrezi. Lipsesc bunii conducători, cărora mai întâi de toate li se cer o *perfectă moralitate* și cunoștințe profesionale suficiente.

Ca în toate, în țara noastră, și în bancă se amestecă prea mult politica, ceea ce nu-i tocmai recomandabil pentru întărirea vieții noastre bancare.

Pentru bancheri proiectul de lege e prea aspru. De ce am căută să-i desființăm, când noi n'am avut aventurieri-speculatori în stil mare. De ce să se generalizeze cazul a doi ovrei zarași din București. Putem oare să împiedecăm pe un om cinstit, cu bani și cunoștințe, să profeseze meseria care îi convine și în care se pricepe? Nicăeri concurența nu elimină mai ușor ca în afaceri de bancă, operație la care ajută și publicul. Acum câteva decenii în Sibiu a dat faliment un bancher Kabdebo; alți doi bancheri a lichidat pașnic, publicul retrăgându-le încrederea.

Bunul mers la bănci va fi asigurat atunci când acestea din inițiativa lor proprie se vor organiza între ele; vor fuziona — ne trebuie bănci mai puține și cu capital mai mare — își vor pregăti viitorii conducători în oameni de afaceri, corecți și cinștiți, vor uniformiza instrumentele de credit și garanța, mijloacele de plată etc. Sunt multe încă de făcut în materie de organizare științifică și în bancă.

Asigurându-li-se libertatea — legiferarea venind numai ca un corectiv — cu timpul băncile vor realiza frumoase progrese, mai ales că țara noastră prezintă un vast câmp de afaceri.

I. N. Bratu.

Situația financiară economică în luna Ianuarie.

Anul 1928 începe prin o mulțime de evenimente importante.

Primul și cel mai de seamă este stabilizarea. Aceasta a dat anză la fel de fel de combinațiuni speculative și a avut în bursă un răsunet mare. A cauzat urcări mari de prețuri aproape generale cari au ajuns culmea în 9 crt. Urmează o mică reacțiune — cum e firesc de altfel după urcări spontane, dar apoi cursurile sunt din nou susținute și chiar în urcare, culminând în ziua de 25 Ianuarie a. e.

Pe piața devizelor luna Ianuarie a provocat oarecari frământări. Fiind cereri mari și urcându-se puțin cursurile, Oficiul de devize a luat unele dispozițiuni restrictive, cari au enervat întrucâtva spiritele. E drept, cu ocazii de acestea speculațiunea nu poate să se rețină să nu-și încerce norocul, și ea găsește întotdeauna mijloacele necesare pentru a învinge dispozițiunile restrictive. Deci singurul care suferă din cauza acestora este publicul disciplinat.

Și piața valutară are noutatea sa. Anume Oficiul central de devize a venit cu o ordonanță prin care suprimă complect libertatea limitată ce există până în prezent la cumpărarea de valute; tocmai în momentul, când Ministerul de finanțe a lărgit libertatea scoaterii de valute din țară dela Lei 5000 la 10 000.

Pe piața petrolului s'a întâmplat luna aceasta un fenomen ciudat. S'au încheiat tranzacțiuni importante de petrol pentru interiorul țării cu mult sub prețul intern fixat de cartel. Socoteala de acasă a dlor petroliști nu s'a potrivit cu cea din târg.

Calea ferată are zile rele. Pe lângă ruina crescândă zi de zi, luna aceasta a fost nevoită să închidă mai multe linii pentru traficul de mărfuri din cauza lipsei de încărcătură. C. F. R. a contractat un împrumut de Lei 500 mil. la creditul industrial. Suma împrumutului s'a lichidat deja și urmează ca zilele următoare să înceapă plata ordonanțelor restante. Pentru restul de datorii ce nu se pot acoperi din acest împrumut se va înainta un tablou Ministerului de finanțe spre a se studia modalitatea pentru achitarea lor.

Situația pieței comerciale și industriale este foarte grea. Se așteaptă oarecare învioreare dela plata datorilor C. F. R. Dovada cea mai bună a mizeriei în care trăim este, că luna curentă vechea și răspândita casă comercială „Aux printemps de Bucarest” a dat faliment cu pasive de 70 mil., cunoscutul droghist A. Cionga a avut moratoriu cu un pasiv de cca 40 mil., iar o altă mare casă comercială este pe ducă cu alte zeci de milioane pasiv.

Bani pe polițe comerciale se găsesc ușor numai pentru firme de primul rang. Firme de primul rang însă se găsesc azi cam greu.

Lombard pe efecte bune de bursă se poate ușor cu 14-18%.

Să vedem acuma ce lucrări mai importante sunt în curs.

Săptămâna trecută l-am avut oaspe pe dl prof. Gaston Jéze consilier tehnic financiar al guvernului francez, iar apoi pe dl Monnet Subdir. Gral al Băncii Agricole din Paris. Jurnalele din străinătate afirmă, că ar fi venit în calitate de experți în legătură cu contractarea împrumutului necesar stabilizării. Referitor la contractarea acestui împrumut circulă multe șvonuri. Ba că depinde de aranjarea afacerii biletelor Băncii Generale și a rentei din anul 1913, aflătoare în mare parte în mâni germane și a Băncii Schröder din Anglia, ba că se cere modificarea legii minelor și alte multe. Nimic sigur nu se știe în public cu privire la scopul venirii dlor Jéze și Monnet. Un lucru însă este cert, că contractarea împrumu-

tului extern prezintă multe piedeci și deci timpul stabilizării nu poate fi de nimeni precizat dinainte. Faptul însă, că avem Leul aproape stabil și că lucrările pregătitoare pentru stabilizare au început, ne prezintă câștig efectiv în cauză. Aici mai trebuie să amintim, că din cercuri autorizate ale Ministerului de finanțe s'au dat asigurări, că cursul de stabilizare va fi aproape de cursul real al pieței.

Paralel cu acțiunea de stabilizare Banca Națională a anunțat începerea unei campanii energice pentru scăderea dobânzilor, iar pentru ajungerea scopului pe lângă amenințarea cu luarea de măsuri drastice contra contravențiilor, pune în vedere lărgirea creditului de reescont cu 4½ miliarde Lei și repartizarea lui directă și băncilor mai mici. Primul pas l-a făcut Creditul industrial, scăzând dobânzile dela 12 la 10. Acțiunea pentru scăderea dobânzilor a început de multă vreme dela sine, dictată de împrejurări și în Ardeal mai cu seamă are deja rezultate bune. Ajutorul Băncii Naționale o va ajuta mult. Dispozițiunile polițienești luate au produs în lași oarecari neînțelegeri. Un ziar din capitală anunță, că cea mai mare Bancă a Moldovei, pentru a evita amestecul direct în afacerile ei interne se ocupă cu ideea să-și asigure un credit de reescont la o mare bancă franceză, renunțând la creditul Băncii Naționale.

Ministerul de Agricultură a elaborat un proiect de lege pentru standardizarea cerealelor.

Comisiuni de specialiști au însărcinarea de a studia și elabora planurile de muncă pentru refacerea căilor ferate și înzestrarea armatei cu cele necesare. Asupra acestora vom reveni.

Remizier.

Regimul devizelor.

Pentru a zădărnici operațiunile speculative, ce au devenit mai intense în urma șvonurilor diferite, cu privire la stabilizarea Leului, Oficiul de control al devizelor dela Banca Națională a înăspriț măsurile de control asupra comerțului cu devize.

Aceasta a produs de o parte neliniște și desorientare în public, iar de altă parte a dat nou prilej ziarelor de opoziție pentru a ataca Banca Națională.

Ambele pe nedrept, căci nevoile legitime de devize au fost și sunt satisfăcute fără nici o restricțiune și anume după normele ce urmează:

Devize pentru plata de cambii sau trate.

Acelor cari au de făcut plăți pe bază de cambii sau trate, Oficiul de control al devizelor le dă orice sumă pe baza avizelor Băncilor sau caselor, iar persoanelor și caselor de încredere care au cambiiile sau tratele în străinătate li se

dă și fără de aviz, numai pe baza obligației ce-și iau ca într'un termen ce variază între 12 și 20 zile să prezinte, achitate, Oficiului efectele pentru care a luat valutele respective.

Valute pentru conturi deschise.

Acelor cari au de făcut plăți în străinătate pe baza de conturi deschise, li-se dau devize după ce s'a constatat că într'adevăr datoria este licită și că solicitatorul trebuie să plătească datoria la epoca pentru care cere devize. Când are de făcut mai multe plăți deodată, se dau mai întâi pentru plățile mai urgente, iar pentru celelalte plăți mai puțin urgente, în mod treptat. Oficiul central de control al devizelor a luat măsură ca să se prezinte cu cererile, însuși patronii sau proeurștii lor, pentru că atunci când este nevoie să se aleagă care plată trebuie făcută mai întâiu, să se poată pronunța însuși cel în drept.

Valuta pentru cei ce pleacă în străinătate.

Persoanelor care pleacă în străinătate și dovedesc aceasta cu pașapoartele vizate la legățiile respective, li se dau, deasemenea valută, însă numai în limita necesităților solicitatului și în raport cu scopul pentru care pleacă în străinătate.

Banca Națională a României.

Iată cifrele mai importante culese din bilanțul pe 1927 al băncii noastre de emisiune:

Active totale	Lei 35,629.707.415
Stoc metalic (monete aur, lingouri de aur etc.)	" 7,033.181.248
Din suma aceasta în depozit la Londra . Lei 98.105.800	
" Moscova " 315.179.980	
Portofoliu intern din care la Sucursale . Lei 3,474.424.084	" 9.027.649.078
Casele de împrumut pe gaj la agricultori și industriași	" 137.430.424
Împrumuturi către Stat	" 10.678.975.705
Împrum. Centrala Băncilor populare	" 1.622.317.671
Împrumut. pe efecte publice (Lombard)	" 628.569.102
Imobile	" 260.996.278
Conturi-Curente diferite	" 5.966.706.035
Capital social	" 100.000.000
Fond de rezervă	" 251.952.808
Bilete de bancă în circulațiune	" 21.026.262.793
Venit brut	" 493.196.129
Beneficiu net	" 199.427.712

Din suma aceasta revine Ministerului de finanțe drept participare la beneficiu Lei 43,182.651.

Accionarii primesc ca dividend pe 1927 Lei 440— față de Lei 398 în 1926.

*

În darea de seamă pe 1927, Banca Națională anunță că stabilizarea Leului este asigurată și că stabilizarea Leului se va face pe cursul lui actual, ca cel mai avantajos pentru producțiune.

Se mai accentuează în Darea de seamă străduința Băncii pentru o cât mai dreaptă repartizare a creditelor.

În ce privește anul 1928 Banca Națională este cât se poate de optimistă și profetește pentru anul în curs o eră de prosperitate extraordinară în viața economică.

Adunări generale

au convocat, respective au ținut următoarele bănci și întreprinderi:

„Grănițerul Bănățean“ Mehadia la 23 Ianuarie 1928.	
„Banca Arieșeană“ Turda	28 " "
„Banca Națională a României“ București	la 5 Februarie " "
„Banca Caras-Severinului“ Lugoj	5 " "
„Insoțirea de Credit“ Daneș	5 " "
„Banca de Credit Comercial și Agricol“ Făgăraș	11 " "
„Olteana“ Viștea de jos	16 " "
„Grănițerul“ Dobra	20 " "
„Banca Poporală Caransebeș	23 " "
„Sălăgeana“ Jibou	23 " "
„Codreana“ Băsești	24 " "
„Technica Română“ București	25 " "
„Banca Românească“ București	25 " "
„Banca Viticolă“ București	24 " "
„Furnica“ Făgăraș	25 " "
„Industria Sârmei“ Cluj	25 " "
„Mureșiana“ Reghin	25 " "
„Negoiul“ Porumbacul de sus	26 " "
„Armonia“ Cincul	29 " "
„Albina“ Sibiu	3 Martie " "
„Coronul“ Aiud	3 " "
„Banca Agrară“ Cluj	10 " "
„Creditul Bănățean“ Lugoj	11 " "
„Voileana“ Voila	14 " "
„Crișana“ Brad	15 " "
„Ajutorul“ din Șeica-Mare, în Vale	21 " "

CRONICĂ.

Necrolog. Gheorghe Andron, învățător-director în comuna Fântâna, membru în Consil. de admin. a băncii „Economia“, Rupeni (Cohalm) a încetat din viață la 23 Ian. a. c., în etate de 63 ani.

*

Camera de comerț din Capitală și reducerea dobânzilor. În ultima ședință a Consil. de admin. a Camerei de comerț din Capitală s'a adus în discuțiune și problema reglementării dobânzilor, chestiune asupra căreia Ministerul de justiție a cerut opinia Camerilor de comerț din țară.

Concluzia la care a ajuns Camera de comerț din București este următoarea:

Dobânziile nu se pot reduce prin măsuri legislative.

Dobânziile prin natura lor trebuie să fie variabile, ele sunt determinate de un întreg complex de factori economici printre cari cei mai importanți sunt cererea și oferta, cari guvernează întreaga mișcare a valorilor pe piață.

Mteșorarea dobânzilor se poate obține deci printr'o schimbare a situației economice, dar în nici un caz printr'o lege, care ar fixa un maximum.

Această lege ar fi în întregime și ca principiu antieconomică.

Așadar, reducerea dobânzilor nu se poate obține prin măsuri legislative, ci prin măsuri economice și financiare, care ar avea de scop să mărească disponibilitățile pieței, intensificând oferta banului; astfel sunt măsurile luate de Banca Națională pentru sporirea reescontului, crearea Creditului comercial, după normele „Creditului Industrial” și înființarea de antrepozite pentru depozitarea mărfurilor spre a permite operațiuni de credit pe bază de varantă.

Comitetul de direcție opinează totuș că, dacă dobânda nu poate fi reglementată, — camăta constituie un delict și poate fi reprimată.

Majoritatea țărilor străine — au legiferat această materie în sensul de mai sus — fie prin legi speciale, fie prin dispoziții de drept comun.

Comitetul de direcție mai crede că atari norme ar putea fi introduse în legea noastră cu prilejul modificării codului penal.

*

„Banca asociată” din Arad a banerutat între împrejurări similare ca „Băncile Unite” din Cluj. Acelaș istoric. Se formează o bancă cu capital evreesc și amăgește prin dobânzile mari, ce puneau în vedere pentru depozitele spre fructificare, economiile populației românești. Și ce este mai trist că și aici Consiliul de administrație este patronat de intelectuali români din Arad.

Astfel cu un capital de Lei 5,000.000 au putut aduna depozite peste 100 milioane Lei, economii greu chivernisite de țăranimea română din Valea Crișului, Buteni—Gurahonț—Hălmagiu. Intre deponenți sunt interesați cu sume foarte mari un notar public și un magistrat român din vechiul Regat.

Ajungând „direcția” băncii la bani au făcut luxul și reclama cea mai deșanțată, acordându-și membrii consiliului împrumutul fără acoperire.

Pasivele sunt vr'o 160 milioane, iar activele 60 milioane. Sunt păgubiți vr'o 3000 de deponenți din care 80% români, — jertfa mirajului dobânzilor exagerate.

*

Banca Marmorosch, Blank & Co., București a împlinit zilele trecute 80 de ani de existență. S'a înființat la 1848, ca firmă individuală și și-a lărgit sfera de activitate mai ales la 1878 ca furnizoară de răsboiu.

Ca societate anonimă funcționează Banca Marmorosch dela 1905, având capital social de Lei 8.000.000 —, sportit în timpul răsboiului la Lei 20 mil. și după răsboiu la Lei 125 mil. și mai pe urmă la 1926 la Lei 252 mil.

*

Banca Românească s. a. București și-a încheiat bilanțul pe 1927 cu active de Lei 3.391,248.446 și la un venit brut de Lei 258,485.227, cu un beneficiu net de Lei 116,621.871 —, ceea ce corăspunde la circa 42% ale capitalului social de Lei 280,000.000 —.

Pozițiile cele mai importante ale activelor sunt: Conturi-Curente Lei 2.103,000.000 și Efecte de primit Lei 700 milioane rotund. Depunerile pe livrete și în cont-curent se cifrează cu Lei 2.372,665.044, Reescont la Banca Națională Lei 260,867.306.

Adunarea generală este convocată pe 25 Februarie a. c.

*

Banca Viticolă a României s. a. București. După un șir de încheieri anuale nefavorabile, cari au indispus mult pe acționari și au contribuit la deprecierea acțiilor, „Banca Viticolă a României” ne prezintă, în fine, un bilanț mai bun, încheiat la un venit brut de Lei 32,000.000 rotund, cu un beneficiu net de Lei 8,500.000 rotund.

Activele totale ale acestei societăți se cifrează cu Lei 331,964.575.

Adunarea generală ordinară este convocată pe 25 Februarie a. c.

*

Banca Economică și hipotecară fuzionată, Cluj. Un comitet al creditorilor acestei bănci „naționalizate”, oferă, printr'o publicațiune apărută în mai multe cotidiane din capitală și din provincie, tuturor creditorilor băncii, a căror creanțe se bazează pe livrete de depuneri, cont-curent, cecuri și asignațiuni (mandate) următoarele cote:

80%	la creanțe până la Lei	5.000
60%	„ „ „ „ „	20.000
55%	„ „ „ „ „	50.000
50%	„ „ „ „ „	200.000
45%	„ „ dela „	200.000 în sus.

Toate cotele acestea fără dobânzi.

Plata urmează să se facă precum urmează: sume până la Lei 5000 imediat după perfectuarea acordului cu toți creditorii, sume până la Lei 50,000 în termen de 3 luni, calculate dela perfectuarea acordului,

sume dela Lei 50,000 în sus în 4 rate egale, la 3, 6, 9 și 12 luni socotite dela perfectuarea acordului.

Plata o garantează suma de Lei 10 mil. pusă la dispoziție, în acest scop, de membrii Consil. de admin. și designată exclusiv pentru satisfacerea acestor creditori.

Terminul pentru depunerea declarației de adesiune la acest acord este 16 Februarie 1928.

*

Numere indicii (Index Numbers). „Argus“ publică obicinuitele numere indice pe Ianuarie 1928 și constată, că am ajuns aproape la o stabilizare a prețurilor, întrucât prețurile nu mai diferă, dela o lună la alta, decât în proporții de tot minime.

Din cifrele publicate de „Argus“ rezultă, că în Ianuarie 1928 s'au scumpit:

alimentele de 53'10 ori față de prețurile din August 1916,
îmbrăcămintea de 69'88 ori față de prețurile din August 1916,
diversele de 37'44 ori față de prețurile din August 1916.

Media generală a prețurilor a fost în Ianuarie 1928 de 53'47 superioară celei din August 1916.

Cercul de studii al Corpului Contabililor, Cluj. Corpul Contabililor autorizați și experți a înaugurat un Cerc de studii.

Deschiderea cercului de studii, a avut loc în sala festivă a Camerii de Comerț.

A prezidat dl *G. Ionescu*, directorul Băncii Naționale și președinte al Corpului Contabililor.

După ce d-sa a ținut o scurtă cuvântare introductivă, a luat cuvântul dl *Mihail Șerban*, salutând asistența în numele secției economice a „Astrei“.

Dl *Dr. Traian Nichiciu*, procuristul Băncii Albina, a ținut o conferință mai lungă despre problema bursei.

La 9 seara, Corpul Contabililor a dat un banchet la hotel Central.

Invitare la abonament și rugare.

Adresăm tuturor abonaților și sprijinitorilor de până-acum ai Revistei noastre rugarea, să binevoiască a-și înnoi din bună vreme abonamentul pe 1928, iar cetitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să intre în șirul abonaților noștri, dând astfel sprijinul material necesar acestui vechi organ de publicitate financiar-economic.

Rugăm indeosebi direcțiunile institutelor de bani și ale întreprinderilor etc. să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunșurilor lor oficiale, cum sunt bilanțul anual, convocarea adunării generale, concurse etc. Ma-

nuscritele publicațiilor menite să apară ca inserțiuni, rugăm a le expedia astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este ziua de Sâmbătă.

Abonații: institute ori particulari, cari sunt în întârziere cu plata abonamentului, sunt rugați ca deodată cu înnoirea abonamentului să achite și restanța de abonament.

Prețul abonamentului pe an, având în vedere scumpetea hârtiei, a tiparului și a expediției postale etc. s'a fixat în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—, pentru particulari Lei 400.—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—.

Taxa inserțiunilor s'a fixat cu Lei 6.— de fiecare cm. □

Sumele designate pentru abonament și inserțiuni, rugăm a le asigna la Banca „Albina“ Sibiu, pentru contul „Revistei Economice“.

Redacțiunea și administrațiunea se află în Sibiu, Strada Bayer No. 1—3.

Administrațiunea.

AVIZ

funcționarilor de bancă.

„Banca Poporală“ S. p. A. din Caransebeș posedă în centrul Băilor Herculane o vilă (Vila „Dora“) cu 30 camere aranjate din nou cu tot confortul.

Bazați pe colegialitate, institutul „Banca Poporală“ din Caransebeș, acordă funcționarilor de bănci, cari necesitează o cură la Băile-Herculane, o reducere la taxele de cameră și anume:

- a) în luna Mai 50%
- b) „ „ Iunie 30%
- c) „ „ Sept. 30%
- d) „ „ Oct. 50%

Camerile se închiriază pe o durată de 15 sau 30 zile, întotdeauna însă numai din 1—15 resp. 30, ori 15—30 ale lunii respective.

Cererile pentru rezervarea camerilor cu reducere sunt a se înainta către „Banca Poporală“ S. p. A. Caransebeș, cu cel puțin 30 zile mai înainte de ziua dorită pentru rezervare.

Sezonul se începe la 1 Mai.

„BANCA POPORALĂ“

institut de credit și economii societate pe acții
Caransebeș.

„BANCA POPORALĂ“

instituit de credit și economii ca societate pe acții în Caransebeș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „BANCA POPORALĂ“ din Caransebeș, sunt invitați la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș, la 23 Februarie 1928, la ora 12 a. m. în localitățile institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea notarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Bilanțul anual. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori. Darea absolutului pe anul 1927.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Alegerea a trei membri în Consiliul de administrație cu mandat de 6 ani, în urma expirării prin vechime a trei mandate.
5. Fuziunea cu institutul „Grănicerul Bănățan s. a. din Mehadia și transformarea acestuia în filială de a institutului nostru în Mehadia.
6. Propuneri în sensul statutelor.

Caransebeș, la 26 Ianuarie 1928.

Consiliul de administrație.

NB. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați în sensul Statutelor a-și depune acțiunile în Caransebeș la institutul nostru ori la filialele din Bozovici, Teregova, Eșelnița și Sacul, afară de acestea la Institutele care sunt membre ale însoțirii „Solidaritatea”

Activa.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1927.

Pasiva.

Activa		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1927.		Pasiva	
		Lei	b.		
Casa în numărar	3,224.504—			Capital societar	6,000.000—
Bon la Banca Națională a României	461.275—	3,685.779	—	Fond de rezervă	1,220.000—
Bon la Bănci		2,469.993	—	Fond de pensie	247.123—
Cambii de bancă	11,546.613—			Depuneri spre fructificare	36,761.955—
Cambii cu acoperire ipotecară	18,512.777—	30,059.390	—	Cambii reescontate la Banca Națo-	
Imprumuturi de cont-curent		6,856.829	—	nală a României	1,411.600—
Efecte proprii	830.153—			Credit pe depozit la Banca Națio-	
Efectele fondului de pensie	247.000—	1,077.153	—	nală a României	89.400—
Casa institutului (în Piața Grânelor)	500.000—			Dividende nereclamate	104.899—
Casele filialei din Bozovici (prăvălii,				Diverse conturi creditoare	534.602—
otel)	1,300.000—			Dobândă cuvenită anului 1928	639.501—
Casa expozitiei din Eșelnița	70.000—			Beneficiu net	1,683.216.58
Vila „Dora” din Baile Herculane	1,500.000—	3,370.000	—		
Diverse conturi debitoare		1,545.682.58			
Aranjament		1—			
		49,064.827.58			49,064.827.58

Debit.

Contul Profit și Pierdere

Credit

Debit.		Contul Profit și Pierdere		Credit	
		Lei	b.		
Interese la depuneri spre fructificare	5,444.228—			Interese dela imprumuturi	4,774.510—
Interese la reescont	162.357—	5,606.585	—	Interese dela efectele proprii	77.925—
Salare, adause de scumpete și relut				Venite dela casele institutului	458.212—
de cvartir	964.904—			Diverse venituri și comisioane	3,670.398—
Chirie	56.400—				
Registre, imprimare și spese de birou	219.766.42	1,241.070.42			
Impozite către stat și comună		450.173—			
Beneficiu net		1,683.216.58			
		8,981.045—			8,981.045—

Caransebeș, la 31 Decembrie 1927.

I. Tătariu m. p., director general, expert contabil Pentru contabilitate: Constantin Călțiu jun. m. p., director, expert contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Petru Barbu m. p. Aurel Spătan m. p. Andreiu Ghidiu m. p., președinte Aurel Moaca m. p.
Ioan Bogoleviu m. p. Alexandru Bona m. p. Mihail Costescu m. p. Nicolae Bihoiu m. p. Ilie Socaciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de cenzori am examinat și revidat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Caransebeș, la 1 Februarie 1928.

Ioan Popoviciu m. p. Romulus Boldea m. p. Dr. Aurel Iorga m. p., președinte Romul G. Ancușa m. p.
Dumitru Rădac m. p., expert contabil. Nicolae Ivanescu m. p.

Banca „CREDITUL BĂNĂȚAN“ S. A. din Lugoj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății anonime „CREDITUL BĂNĂȚAN“ din Lugoj, sunt prin aceasta invitați a se întruni în

a VII-a adunare generală ordinară

Duminică, la 11 Martie 1928, orele 11 din zi, în localitățile societății din Lugoj, (Strada Principele Carol Nr. 1).

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale
2. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal al adunării.
3. Raportul Consiliului de administrație, al Comitetului de cenzori, dimpreună cu prezentarea bilanțului general și al contului profit și pierdere, încheiat la 31 Decembrie 1927.
4. Propunerea Consiliului de administrație relativ la distribuirea profitului net.
5. Descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori pentru anul de gestiune încheiat.
6. Alegerea a 3 membri în Consiliul de administrație în baza art. 21 din statute și anume un membru pe restul periodului până la adunarea generală din anul 1929 iar ceilalți doi pe 5 ani.
7. Eventuale propuneri prezentate în termenul stabilit de statute.

În cazul că adunarea generală la data de mai sus nu se va putea constitui, se va ține în 18-lea Martie 1928, în acelaș loc și la aceeaș oră, fără considerare la numărul acționarilor prezenți.

Lugoj, la 23 Ianuarie 1928

Consiliul de administrație

NB. Domnii acționari pot depune acțiunile la casa institutului sau la oricare institut de credit care face parte din „Solidaritatea“, până la termenul de 9 Martie 1928, ora 12 din zi

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1927		Pasiva.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Casa în numerar		912 714	—	Capital social	10,000.000	—
Cambii de bancă	5,477.770	—	—	Spese de vărsământ	491.084	—
Cambii cu acoperire hipotecară	22,081.600	—	27,559.370	Fond general de rezervă	900.000	—
Conturi-curente		9,981.039	—	„ special de rezervă	250.000	—
Chirii		31.103	—	„ de pensie	204.861	—
Efecte proprii	957.266	—	—	„ pentru impozite	50.000	—
Amortizare	42.365	—	914 901	„ pentru dubioase	500.000	1,904.861
Mobilier		—	—	Depuneri	19,866.866	—
				Reescompt	579.000	—
				Diverse conturi creditoare	2,975.123	—
				Incas-o efecte	88.586	—
				Dividend neridicat	46.540	—
				Impozite restante	129.212	—
				Dobânzi transitoare anticipate pe anul 1928	688.906	—
				Profit net	2,687.950	—
					39,449.128	—
					39,449.128	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1927.		Credit.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Dobânzi la depuneri		2,487.446	—	Profit transpus din anul 1926	11.003	—
Dobânzi la reescompt		60.265	—	Dobânzi:		
Impozite:				dela cambii și conturi-curente	4,617.351	—
De stat și comunale	597.606	—	—	dela efecte	155.861	4,773.212
Taxe de timbru	26.033	—	623.639	Provizțiuni, diverse dobânzi și comisioane		1,994.033
Spese:						
Salare	370.560	—	—			
Jetoane	60.000	—	—			
Chirie	80.000	—	—			
Cheltuieli administrative și alte spese de birou	216.023	—	726.583			
Dotatie la fondul pentru dubioase		150.000	—			
Amortizări: Din efecte		42.365	—			
Profit net		2,687.950	—			
		6,778.248	—			6,778.248

Lugoj, la 31 Decembrie 1927.

Pentru contabilitate: Coriolan Novac m. p., procurist, expert-contabil.

Antoniu Mocsonyi m. p., președintele Cons. de adm.

Dr. George Dobrin m. p., v.-președintele Cons. de adm.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Ioan Baltescu m. p. Dr. Virgil Bejan m. p. Dr. Cornel Lupea m. p. Ionel Mocsonyi m. p. Ioan Lupu m. p. Nicolae Rusalim m. p.

Verificat și aflat în conformitate cu registrele principale și auxiliare.

COMITETUL DE CENSORI:

Dr. Victor Birlea m. p. Dr. Ioan Jucu m. p. Ioan Harambașa m. p., președinte. Dr. Cornel Petric m. p.
Ing. Iosif Radoslav m. p. Romulus Ancușa m. p.

„FURNICA“, casă de economii, societate anonimă, FĂGĂRAȘ.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Casei de economii „FURNICA“, societate anonimă în Făgăraș, se invită prin prezenta, în virtutea Art. 19 din statutele societății, la

a XLIV-a adunare generală ordinară

care se va ține în Făgăraș, Sâmbătă la 25 Februarie 1928, ora 11 a. m., în localul Casei culturale din Strada Codru Drăgușanu Nr. 9.

OBIECTE:

1. Raportul anual al Consiliului de administrație. Bilanțul anului 1927 și raportul censorilor.
2. Distribuirea profitului realizat.
3. Alegerea conform Art. 35 din statute a 3 membrii în Consiliul de administrație în locurile devenite vacante.
4. Alegerea conform Art. 52 alor 5 censuri.
5. Stabilirea jetoanelor pe anul 1928.
6. Modificarea Art. 6, 37 și 39 din statute.

Făgăraș, la 24 Ianuarie 1928.

Consiliul de administrație.

Domnii acționari, cari în sensul Art. 22 și 23 din statutele societății, voiesc a participa la aceasta adunare generală, în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la casa societății sau la „Albina“, institut de credit și de economii, Sibiu, acțiunile și procurile, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Active		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1927.		Pasive	
		Lei b.		Lei b.	
Casa în numărar	3,300.409—			Capital	3,000 000—
Monete	1,361.227—			Capital din noua emisiune	4,978 280—
Cecuri	287.000—			Fond de rezervă	2,000 000—
Disponibilități la bănci	11,065.724—	16,014.360—		Fond de pensii	1,000 000—
Credite de cont-curent	13,359.979—			Depozite spre fructificare	69,428 805—
Cambii	37,674.682—			Depozite în valută streină	18,512 000—
Credite cambiale cu asigurare hipotec.	11,147.989—	62,182.650—		Depozite în cont-curent	1,494 666—
Imprumute și numerar în valute streine	18 512.000—	18 512.000—		Reescont și giruri	4,641.750—
Efecte publice și acții	5,000.550—	548.712—		Diverși creditorii	209 997—
Diverși debitori	1—	1—		Dividendă neridicată	14 160—
Realități: Str. Principesa Elena No. 6	1—	1—		Interese după capit. din noua emis.	51.680—
Piața Mihai Viteazul „ 49	1,200 000—			Interese transitoare anticipate	700.000—
Piața Unirii No. 6	4,000.000—	5 200.001—		Profit net	1,423.936—
Mobilier	1—	1—			
		107,458.274—			107,458.274—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		Lei b.		Lei b.	
Interese la:				Interese la:	
Depozite spre fructificare	8,524.611—			Cambii și împrumuturi în valută	
Reescont și giruri	666.624—	9,191 235—		streină	7,767 973—
Salare și bani de cvartir	772 464—			Credite cambiale cu asig. hipot.	1,671.399—
Jetoane	146.500—	918.964—		Credite de conturi-curente:	1,976.745—
Spese de birou	328 865—			Efecte publice și acții	795.136—
Impozite	1,021.220—	1,350.085—		Chirii	595 279—
Profit net	1,423 936—	1,423 936—		Provizțiuni	76.688—
		12,884.220—			12,884 220—

Făgăraș, la 31 Decembrie 1927.

Matei Jiga m. p., director-executiv.

Gheorghe Frâncu m. p., contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Andrei Micu m. p., președinte.

Ioan Grecu m. p.

Costi Toma m. p.

Gavril Cornea m. p.

Nicolae Borzea m. p.

Constantin Popp m. p.

Ioan Vătășianu m. p.

Subsemnații censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele societății.

Făgăraș, la 24 Ianuarie 1928.

Alexandru Belle m. p., președinte.

Clemente Grama m. p.

Dr. Gheorghe Cornea m. p.

Nicolae Aron m. p.

Nicolae Vijoli m. p.

Adrian Cristea, revizor expert al „Solidarității“.